

KONTROLLUTVALGET I FRÆNA KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Møte nr: 1/16
Møtedato: 11.02.2016
Tid: kl. 11.00 – kl. 15.00
Møtested: Formannskapssalen 2.etg., Fræna kommunehus
Sak nr: 01/16 – 08/16
Møteleder: Ingvar Hals, leder (H)
Møtende medlemmer: Lisbeth Valle, nestleder (Sp)
Leif Johan Lothe (Ap)
Inge Kvalsnes (Krf)
Ann Helen Dalheim (Uavh.)
Forfall: Ingen
Ikke møtt: Ingen
Møtende vara: Ingen
Fra sekretariatet: Sveinung Talberg, rådgiver
Fra revisjonen: Einar Andersen, forvaltningsrevisor
Sigmund Harneshaug, distriktsrevisor
Av øvrige møtte: Anders Skipenes, rådmann (sak 01/16-03/16)

Lederen ønsket velkommen og ledet møtet.

Det framkom ingen merknader til innkalling og sakliste. Det ble meldt inn saker til møtet, sak 08/16 *Eventuelt*.

Innkalling og sakliste ble godkjent.

TIL BEHANDLING:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
PS 01/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 7. DESEMBER 2015
PS 02/16	REFERAT OG ORIENTERINGER
PS 03/16	KONTROLLUTVALGET - ÅRSMELDING FOR 2015
PS 04/16	BESTILLING AV FORVALTNINGSREVISJON «BARNEHAGESEKTOREN – DRIFT OG ØKONOMI»
PS 05/16	REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 2. HALVÅR 2015
PS 06/16	MØTEPLAN FOR 2016
PS 07/16	OPPFØLGINGSLISTE
PS 08/16	EVENTUELT

Kontrollutvalgets vedtak

Protokollen fra møte 7. desember 2015 godkjennes.

Kontrollutvalgets behandling

Leder orienterte.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

Kontrollutvalgets vedtak

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling**Referatsaker:**

- RS 01/16 **Protokoll fra møte i styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal 14.12.2015** (vedlagt)
- RS 02/16 **Kontrollutvalget 2015-2019 – Endring av sammensetning**
Utskrift av saksprotokoll i Fræna kommunestyre 14.12.2015 i k-sak 15/85 (vedlagt)
- RS 03/16 **Kontrollutvalget i Fræna kommune – Budsjettforslag 2016**
Utskrift fra saksprotokoll i Fræna kommunestyre 14.12.2015 i k-sak 15/97 (vedlagt)

Orienteringssaker:

- OS 01/16 **NKRF's kontrollutvalgskonferanse 2016** – orientering og referat fra deltakerne i kontrollutvalget. Til denne konferansen er det påmeldt 3 deltakere fra kontrollutvalget. Det er ønskelig med en erfaringsutveksling fra deltakerne.
- OS 02/16 **Kontrollutvalgsboken – om kontrollutvalgets rolle og oppgaver, 2.utgave**
Denne veilederen, som er utarbeidet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet m.fl. i desember 2015, deles ut til utvalgsmedlemmene i møtet. De som deltok på NKRF's kontrollutvalgskonferanse 2016 fikk den utdelt der.
Kontrollutvalget er avgjørende for å oppnå en velfungerende egenkontroll i kommunen. En velfungerende egenkontroll styrker innbyggernes tillit og er viktig for å sikre effektiv og riktig bruk av ressursene. Aktørene i egenkontrollen er kommunestyret, kontrollutvalget, kontrollutvalgssekretariatet, administrasjonssjefen og revisor. En god egenkontroll krever samspill mellom disse. For at samspillet skal fungere er det viktig at disse kjenner både sin egen og hverandres roller. Veilederen skal være med på å skape større forståelse av kontrollutvalgets rolle og oppgaver og å bidra til et godt samspill mellom de ulike aktørene.

- OS 03/16 **Revisors oppgaver ved revisjon av selvkostområder i årsregnskapet**
NKRF's informasjonsskriv 2016/01 fra revisjonskomiteen: Med virkning fra 2015 har det kommet nye retningslinjer for beregning av selvkost fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (H-3/14). Dette klargjør også rammene for revisors arbeid på selvkostområdene.
Revisjonshandlingene på selvkostområdet er rettet inn mot å bekrefte årsregnskapet. Dersom kontrollutvalget eller andre ønsker økt sikkerhet for at innbyggerne betaler riktige gebyrer, kreves ytterligere revisjonshandlinger. (vedlagt)
- OS 04/16 **Talerett i kommunale organer**
I NKRF's eINFO 16/1 er det omtalt et brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til Jordvernforeningen i Telemark 13.01.2016 som går på om organisasjoner/personer som er til stede under et møte i et kommunalt kontrollutvalg har rett til å få ordet under møtet. Kommunelovens regler om talerett utvider eller presiserer utgangspunktet om talerett i folkevalgte organer generelt og kontrollutvalget spesielt: Ordfører har møte- og talerett. Oppdragsansvarlig revisor, eller dens stedfortreder, har møte- og talerett. Administrasjonssjefen, selv eller den han peker ut av sine underordnede, har ikke møte- og talerett. Kontrollutvalget kan gi retningslinjer for møte- og talerett for andre grupper eller organisasjoner i spesielle saker. I sak PS 18/15 i kontrollutvalget sitt møte den 15.06.2015 ble reglement for kontrollutvalget i Fræna kommune revidert. Der er det ikke bestemmelser om at andre har møte- eller talerett utover det som følger av kommuneloven. (vedlagt)
- OS 05/16 **Evaluerings av offentleglova**
Justis- og Beredskapsdepartementet har bestilt en evaluering fra Oxford Research av hvordan offentleglova praktiseres i norsk forvaltning. Evalueringen er publisert 11.01.2016. Rapporten konkluderer med at offentleglova i hovedsak praktiseres etter intensjonene når forvaltningen vurderer «vanlige» innsynsbegjæringer. Lova er utfordrende å praktisere når forvaltningen skal ta stilling til noen av unntaksreglene som har skjønnsmessige vurderingstemaer. Klageordningen fungerer også, men har noen klare svakheter i forhold til kompetanse om hvordan klagesystemet fungerer. Det er et stort opplæringsbehov blant saksbehandlere. Videre har media en lang veg å gå i forhold til å ha tilstrekkelig kompetanse. (vedlagt)

Sekretæren redegjorde for orienteringssakene.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

PS 03/16	KONTROLLUTVALGET - ÅRSMELDING FOR 2015
----------	--

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget vedtar årsmelding for 2015. Saken legges frem for kommunestyret med følgende innstilling:

Kontrollutvalgets årsmelding for 2015 tas til etterretning.

Kontrollutvalgets behandling

Sekretær orienterte og gikk igjennom årsmeldingen.

Det fremkom ingen merknader eller rettelser til det framlagte utkast til årsmelding.

Årsmeldingen oversendes til kommunestyret med følgende innstilling:

Kontrollutvalgets årsmelding for 2015 tas til etterretning.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

PS 04/16	BESTILLING AV FORVALTNINGSREVISJON «BARNEHAGESEKTOREN – DRIFT OG ØKONOMI»
-----------------	--

Kontrollutvalgets vedtak

1. Kontrollutvalget ber om en skriftlig redegjørelse fra rådmannen til neste møte på hvilke tiltak som er satt i verk for å lukke avvik som medførte budsjettavvik på barnehageområdet omtalt i økonomirapport pr. 2.tertial 2015.
2. Tilbakemeldingen vil danne grunnlag for om dette blir et forvaltningsrevisjonsprosjekt basert på en revisjon og kontroll av om eventuelle tiltak for å lukke avvikene er satt i verk og fungerer.
3. Kommunestyret blir orientert om kontrollutvalget sin konklusjon.

Kontrollutvalgets behandling

Forvaltningsrevisor Einar Andersen redegjorde for det arbeid revisjonen nå gjør for å lage en overordnet analyse og risikovurdering som skal danne grunnlag for en overordnet plan for forvaltningsrevisjon. Innspill til dette arbeidet innhentes nå og den overordnede planen er forutsatt behandlet i kontrollutvalget sitt møte den 14.06.2016 og senere i kommunestyret.

Kommunestyret og kontrollutvalget kan på eget initiativ bestille forvaltningsrevisjonsprosjekt uten at prosjektene er med i overordnet plan.

I størst mulig grad bør innspill til prosjekt komme inn i overordnet plan og en prioritert rekkefølge. Dette kan avvikes hvis det er spesielle grunner til at andre prosjekt heller blir prioritert og kommer til undervegs.

Ikke alle 9 kommunene i distriktet kan få gjennomført et forvaltningsrevisjonsprosjekt samme år. Det er forutsatt at Fræna kommune skal kunne få gjennomført ett prosjekt høsten 2016. Det kan bli på barnehageområdet hvis overordnet analyse og risiko tilsier dette, eller at kommunestyret vedtar dette.

En slik bestilling kommunestyret har gjort i sak 75/2015 legger beslag på store ressurser hos revisjonen. Kontrollutvalget anbefaler at det først blir gjort en henvendelse til rådmannen om avdekte avvik nå er lukket og eventuelt hvilke tiltak som er satt inn for å lukke disse avvikene på barnehageområdet. En vil da kunne gjøre en kontroll på om tiltakene etterleves. Kontrollutvalget ser bestillingen i sammenheng med at det oppsto et budsjettavvik på barnehageområdet.

Kontrollutvalget mener også at fokus bør settes inn på å undersøke kvalitet i barnehagen fremfor økonomi. Det er i stor utstrekning private barnehager i Fræna kommune som kommunen har driftsavtale med og betaler tilskudd til. Derfor mener kontrollutvalget at innsynsmuligheter og undersøkelser som går på det kvalitative bør prioriteres hvis det skal igangsettes et forvaltningsrevisjonsprosjekt på barnehagesektoren.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med forslag til vedtak fremsatt i møte av sekretær. (5 voterende)

PS 05/16	REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 2. HALVÅR 2015
-----------------	--

Kontrollutvalgets innstilling

Kontrollutvalget tar revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2. halvår 2015 til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Distriktsrevisor Sigmund Harneshaug redegjorde for revisors merknader i rapporten.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

PS 06/16	MØTEPLAN FOR 2016
-----------------	--------------------------

Kontrollutvalgets vedtak

Følgende møteplan for 2016 godkjennes:

Uke	Dato	Møte nr	Saker til behandling
6	11.02.	1/16	<ul style="list-style-type: none">▪ Kontrollutvalgets årsmelding for 2015▪ Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2. halvår 2015▪ Bestilling av forvaltningsrevisjon «Barnehagesektoren-drift og økonomi»▪ Møteplan for 2016
15	12.04.	2/16	<ul style="list-style-type: none">▪ Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2015 for<ul style="list-style-type: none">• Fræna kommune▪ Revisjonsberetning▪ Prosjektplan bestilling av forvaltningsrevisjon, jfr. møte 1/16▪ Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «Samhandlingsreformen i Fræna kommune»
24	14.06.	3/16	<ul style="list-style-type: none">▪ Økonomirapport 1. tertial 2016▪ Orientering fra rådmannen ang. oppfølging av politisk behandling av «Etske retningslinjer.▪ Orientering fra rådmannen ang. statusrapport på innføring av et elektronisk kvalitetssystem i Fræna kommune▪ Overordna plan for forvaltningsrevisjon
37	13.09.	4/16	<ul style="list-style-type: none">▪ Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 1. halvår 2016▪ Revisjonsplan for revisjonsåret 2016▪ Budsjett for 2017 for kontroll og tilsyn
47	25.10.	5/16	<ul style="list-style-type: none">▪ Økonomirapport 2. tertial 2016▪ Evt. virksomhetsbesøk eller besøk av virksomhetsleder for orientering
49	06.12.	6/16	<ul style="list-style-type: none">▪ Bestilling av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt▪ Forvaltningsrevisjonsrapport «Barnehagesektoren-drift og økonomi»

Kontrollutvalgets leder i samråd med sekretær gis fullmakt til å foreta endringer av møtedatoer dersom det blir nødvendig.

Kontrollutvalgets behandling

Sekretær orienterte og gjennomgikk møteplanen.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med innstilling. (5 voterende)

Kontrollutvalgets leder i samråd med kontrollsekretær gis fullmakt til å foreta endringer av møtedatoer dersom det blir nødvendig.

PS 07/16	OPPFØLGINGSLISTE
----------	------------------

Kontrollutvalgets vedtak

Følgende saker føres opp på oppfølgingslisten:

Etiske retningslinjer

Etiske retningslinjer skal være en rettleder for å handle godt og forsvarlig i ulike situasjoner. Kommunens etiske retningslinjer skal være et uttrykk for den etiske standard som skal gjelde for ansatte i kommunen. Alle plikter å holde seg til lover, forskrifter og reglement som har betydning for kommunens virksomhet og å holde seg lojalt til de vedtak som er fattet. Kontrollutvalget har i møte 21.10.2013 fått orientering om kommunens arbeide med å lage nye etiske retningslinjer som administrasjonen ønsker at kontrollutvalget skal komme med innspill til. Når utkast til nye etiske retningslinjer foreligger, vil de bli oversendt til kontrollutvalget for uttale. Kontrollutvalget har gitt høringsuttale og vil følge saken videre til retningslinjene er behandlet politisk. Saken videreføres fra oppfølgingslisten for 2013 og 2014 til 2015. I kontrollutvalget sitt møte 7.12.2015 orienterte kommunalsjef Arild Kjersem at saken vil være klar for politisk behandling 1.halvår 2016. Kontrollutvalget ønsker å følge saken videre.

Innføring av et elektronisk kvalitetssystem i Fræna kommune

Det fremgår av Fræna kommunes Årsrapport for 2014 at kommunen har gått til anskaffelse av et elektronisk kvalitetssystem levert av Kommuneforlaget. Systemet inneholder bl.a. personalhåndbok, kvalitetshåndbok, system for avvikshåndtering, lovsamling og HMS-håndbok etc. Kvalitetssystemet skal brukes av ansatte på alle nivå i organisasjonen og vil være en del av kommunens internkontrollsystem.

Implementering av kvalitetssystemet vil være arbeids- og ressurskrevende i hele organisasjonen.

I kontrollutvalget sitt møte 29.04.15 ønsker utvalget i neste møte å få en orientering fra administrasjonen om arbeidet med innføringen av det elektroniske kvalitetssystemet og en statusrapport om hvor langt arbeidet med implementeringen er kommet.

I kontrollutvalget sitt møte 15.06.15 orienterte rådmannen. Det elektroniske kvalitetssystemet er innkjøpt og opplæring skjer nå på ledernivå. Kontrollutvalget ønsker i første halvår 2016 å få en orientering fra administrasjonen om det elektroniske kvalitetssystemet og en statusrapport om hvor langt arbeidet med implementeringen er kommet.

Budsjettavvik på barnehageområdet

Økonomirapport for 2. tertial 2015 for Fræna kommune viser et stort budsjettavvik for **barnehageområdet** med et forventet negativt avvik i 2015 på 9,8 mill. kroner.

Avviket skyldes flere faktorer som har oppstått både i 2014 og i 2015.

Kontrollutvalget ønsker en orientering fra kommunes administrasjon med nærmere redegjørelser for årsak til avvik, hvordan beregning av tilskudd til private barnehager fungerer og hvordan kommunen kan unngå slike avvik i fremtiden. Kontrollutvalget ble i møte den 7.12.2015 i OS 15/15 Økonomirapport pr. 31.10.2015 orientert av økonomisjef Ole Rødal. Der ble detaljårsakene til budsjettavvik på barnehageområdet orientert om og hvordan kommunen kan unngå slike avvik i fremtiden.

Kommunestyret behandlet økonomirapport for 2.tertial den 16.11.2015 i k/sak 75/2015.

I protokollen fra dette møtet er det i sakens pkt. 2 vedtatt at: «*Fræna kommunestyre ber kontrollutvalget gjennomføre ein forvaltningsrevisjon av barnehagesektoren, økonomi og drift*».

I PS 04/16 bestiller kontrollutvalget en forvaltningsrevisjon på området som forventes ferdig høsten 2016. Kontrollutvalget ønsker ikke noen orientering i førstkommende møte da det ble orientert godt nok fra økonomisjefen 7.12.2015. Men utvalget kan bli løpende orientert om barnehageområdet gjennom tertialrapportene som blir fremlagt om utvalget ønsker det.

Kontrollutvalgets behandling

Sekretær orienterte.

Utvalget gjennomgikk de saker som var listet opp i saksframlegget.

De saker som kom opp under sak 08/16 Eventuelt blir føyd til på oppfølgingslisten til neste møte.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med omforent forslag fra utvalgets medlemmer. (5 voterende)

PS 08/16	EVENTUELT
-----------------	------------------

Deltakelse på forum for kontroll og tilsyn –FKT- sin fagkonferanse og årsmøte 2016

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) arrangerer årlig en fagkonferanse og årsmøte for medlemmer av kontrollutvalg, ansatte i sekretariatene og andre som finner konferansen interessant.

FKT arrangerer sin årlige konferanse spesielt rettet mot kontrollutvalgsmedlemmer og ansatte i kontrollutvalgssekretariatene, samt ordførere og andre interesserte. Tidligere års konferanser har vært vellykkede med sentrale tema og gode forelesere.

Konferansen er en viktig møteplass for kontrollutvalgsmedlemmer og ansatte i sekretariatene i Norge. Hensikten med konferansen er bl.a. at deltakerne skal kunne ha en fast møteplass hvor felles tema og problemstillinger kan diskuteres, samt at deltakelse på konferanser utgjør en vesentlig del av nødvendig opplæring av kontrollutvalgsmedlemmer.

Kontrollutvalget i Fræna er medlemmer av FKT. Det er nå kommet en foreløpig invitasjon til den årlige fagkonferansen hvor selve årsmøtet for 2016 er en del av samlinga.

Konferansen avvikles på Thon Hotel Oslo Airport 7. og 8. juni 2016. Neste møte i kontrollutvalget blir etter planen 12.april og da er påmeldingsfristen ute.

Tre av kontrollutvalget sine medlemmer skal delta på NKRF's kontrollutvalgskonferanse på Gardermoen 3.-4.2.2016. Budsjettet for kontroll og tilsyn har økonomisk rom for denne

konferansen, og for 1 deltaker på FKT sin konferanse i juni.

Om kontrollutvalget vil delta på FKT sin konferanse, bør en allerede i dette møtet velge person(er) som skal delta.

Kontrollutvalgets behandling:

Kontrollutvalget ønsker ikke å prioritere denne konferansen i år. Spørsmål om deltakelse blir tatt opp igjen til høsten i forbindelse med budsjettforslag 2017 for kontroll og tilsyn i Fræna kommune. Kontrollutvalget ønsker heller å bruke ledige budsjettmidler på denne og andre poster til innkjøp av 4 nettbrett til de av kontrollutvalget sine medlemmer som ikke har dette fra før som folkevalgte.

Virksomhetsbesøk, evt. orientering fra en enhetsleder

I kontrollutvalgets møteplan er det satt av tid til besøk i en kommunal virksomhet. Alternativt kan en enhetsleder inviteres til å gi informasjon om sin enhet. Utvalgets medlemmer kan komme med forslag til hvilken kommunal virksomhet det kan være aktuelt å besøke eller få informasjon om. Saken var satt opp til drøfting i utvalgets møte 21.09.2015. Det ble da konkludert med at det sittende kontrollutvalget ville overlate til det nye kontrollutvalget å ta stilling til hvilken kommunal virksomhet det kan være aktuelt å besøke.

I kontrollutvalget sitt møte den 29.10.2015, sak 34/15 drøftet kontrollutvalget saken og ville ta stilling til hvilken kommunal virksomhet det kan være aktuelt å besøke i et senere møte. Saken må derfor tas opp igjen i begynnelsen av 2016.

Med dette fremmer en saken på nytt for drøfting.

Kontrollutvalgets behandling:

Kontrollutvalget har et ønske om at en skal ta et besøk hos Torabu AS, som er et heleid kommunalt aksjeselskap. Dette avklares til neste møte i Kontrollutvalget slik at en kan foreta et besøk i neste eller påfølgende møte (12.april eller 14.juni).

Nettbrett til kontrollutvalget

Saken ble tatt opp i møte av leder. Leder ønsket at alle i kontrollutvalget i tillegg til 1.vara, skal ha nettbrett slik at de har elektronisk tilgang på kommunens sine dokumenter, møteinnkallinger samt at nettbrett heretter også brukes i kontrollutvalget sine møter. De av kontrollutvalget sine medlemmer som fortsatt ønsker sakspapirene i kontrollutvalget i papirform, må printe ut dette selv da Fræna kommune har gått over til elektroniske møtedok. Leder tar kontakt med rådmann og IKT-avdeling for avklaring og anskaffelse. Utgiftene belastes ansvar for tilsyn og kontroll og budsjettdekningen kommer bla. innsparing på kurs og opplæring.

Kontrollutvalgets behandling:

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i tråd med framlegg fra leder.

Interne rutiner og reglement

Rådmannen fikk ordet for å orientere om et arbeid som er startet i regi av KS nettverk. Der har Fræna kommune meldt seg på. Målsettingen for arbeidet er at kommunen skal bli i stand til å utarbeide gode og effektive rutiner og kontrollverktøy på alle områder i kommunen, samt å følge opp at rutiner og kontroller blir utført etter forutsetningene. Dette innbefatter også de saker som i dag står på kontrollutvalget sin oppfølgingsliste, bla. etiske retningslinjer, kvalitetssikringssystem, ROS-analyse og rutiner på barnehageområdet. Kontrollutvalget ser med tilfredshet på dette arbeidet og vil sette dette på oppfølgingslisten slik at rådmannen kan orientere kontrollutvalget om fremdriften i senere møter.

Kontrollutvalgets behandling:

Kontrollutvalget tok redegjørelsen til orientering fattet enstemmig vedtak om å sette saken på oppfølgingslisten.

Rutiner for saksbehandling i Fræna kommune

Saken ble tatt opp i møtet av medlem Ann Helen Dalheim. Formålet er å få en skriftlig redegjørelse fra rådmannen på hvilke rutiner kommunen har for mottak, registrering, behandling, svar og iverksetting av henvendelser og vedtak. Dette innbefatter søknader, forespørsler og generell saksbehandling. I første omgang ønsker en å undersøke rutineene på eiendomsforvaltning.

Kontrollutvalgets behandling:

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i tråd med framlegg fra Ann Helen Dalheim. Saken settes på oppfølgingslisten.

Kommunen sine medlemsskap og eierinteresser i aksjeselskap, interkommunale selskap og interkommunale samarbeid

Saken ble tatt opp i møtet av medlem Leif Johan Lothe. Formålet er å få en samlet oversikt over kommunens eierinteresser og medlemsskap i selskap og samarbeid. Rådmannen blir bedt om å legge frem en oversikt til neste møte.

Kontrollutvalgets behandling:

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i tråd med framlegg fra Leif Johan Lothe. Saken settes på oppfølgingslisten.

Ingvar Hals
leder

Lisbeth Valle
nestleder

Leif Johan Lothe

Inge Kvalsnes

Anne Helen Dalheim

Sveinung Talberg
sekretær